

Funktionsrätt Uppsala kommun

Kungsgatan 64
753 41 Uppsala

Mottagare

Petra Sundström

2022-10-10

Funktionsrätts kommentarer kring "Utredning om införandet av kommunalt bostadstillägg till personer med funktionsnedsättning" (OSN-2022-00460)

Sammanfattning

Funktionsrätt Uppsala kommun anser att granskningen av förutsättningarna att införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning måste fördjupas. Målgruppens faktiska levnadskostnader måste beaktas i stället för att man utgår från riksnormen för lägsta levnadsstandard. Även utredningens slutsatser om att personer med funktionsnedsättning har samma möjlighet som övriga att välja boende på den ordinarie bostadsmarknaden bör ses över. Funktionsrätt anser till sist att kommunen bör göra om modellen för hyressättning av bostäder beviljade enligt LSS, så att tillgången till gemensamma ytor inte beaktas vid hyressättningen, i enlighet med lagens proposition.

Målgruppens ekonomiska förutsättningar

Till att börja med vill Funktionsrätt poängtera att personer med funktionsnedsättning i allmänhet lever under mycket begränsade ekonomiska omständigheter. Det gäller i synnerhet personer med lägsta aktivitets- och sjukersättning, vilka i allmänhet aldrig haft möjlighet att förvärvsarbeta. I utredningen framhålls att även dessa personer får ett ekonomiskt överskott om deras ersättning jämförs med riksnormen för lägsta levnadsstandard. Analysen är dock bristfällig då man inte beaktar de extra utgifter, utöver vad som anges i riksnormen, som personer med funktionsnedsättning i normala fall har. Det gäller sådant som färdtjänst (och vanlig taxi när färdtjänst inte fungerar), mediciner, läkarbesök och sjukvård, specialkost, tekniska hjälpmedel som inte tillhandahålls av kommunen eller regionen, för att endast nämna några. Riksnormen för lägsta levnadsstandard är därför inte relevant att nyttja vid bedömning av levnadskostnaderna för personer med funktionsnedsättning. För en bättre bild av målgruppens faktiska ekonomiska situation bör man se till FUB:s rapport "Fångad i fattigdom". I rapporten framgår att man inte rakt av kan jämföra denna grupp med andra i samhället som också har låga inkomster. Det finns därför alla skäl att ekonomiskt stödja dessa människor utöver vad som görs idag.

I 15 § 2 p. LSS åläggs kommunen att se till att de som ingår i LSS personkrets får sina behov tillgodosedda. LSS mål är att främja jämlikhet i levnadsvillkor och det blir därför märklig att kommunen menar att personer som omfattas av LSS ska leva på en inkomst som är på gränsen till "riksnormen för skälig levnadsnivå". Funktionsrätt menar att man är fel ute när man anser att jämlikhet i levnadsvillkor innebära att gruppen alltid ska jämföras med dem som har det sämst ställt.

Personer med funktionsnedsättnings valmöjligheter på ordinarie bostadsmarknaden

Funktionsrätt anser även att utredningens påstående, om att personer med funktionsnedsättning som bor på den ordinarie bostadsmarknaden har samma möjlighet som befolkningen i övrigt att påverka sin kostnad för boende, inte alls stämmer överens med verkligheten. Personer med olika rörelsehinder har inte samma möjlighet att cykla eller åka kollektivtrafik, och har inte heller möjligheten att bo i flervåningshus utan hiss. Personer som är intryckskänsliga kan inte bo i områden med mycket trafik, många människor i rörelse eller andra ljud- och ljusintryck. Personer med hjärt-/lungsjukdomar eller hörselskada bör inte bo i bullerstörda hus. Den ordinarie bostadsmarknaden är mycket begränsad för personer med funktionsnedsättning i relation till övrig befolkning.

Gemensahetsytor som tillägg på hyra

Precis som utredningen lyfter blir nämndens hyror i gruppbestäder ofta högre än på ordinarie bostadsmarknad då kostnader på gemensamhetsytor läggs på den enskilda lägenheten. Att inte beakta tillgången till gemensamma utrymmen vid beräkning av hyran för lägenheter i gruppbestäder är något som Funktionsrätt lyft att Uppsala kommun bör göra under flera års tid. I propositionen (1992/93:159) för LSS framgår att avsikten var att dessa ytor inte skulle beaktas vid hyressättningen. Det kan göras även om kommunen skulle besluta att införa ett kommunalt bostadstillägg.

2022-10-11

Michael Justin

Ombudsman, Funktionsrätt Uppsala kommun